

5 ex. ř. a po této stránce nebylo závady proti povolení žádaného odkladu exekuce. Rekursnímu soudu nelze také přisvědčiti, když odepřel povolit žádaný odklad exekuce z důvodu, že žalobkyně, žádajíc za odklad, netvrdila, že provedením exekuce hrozí nebezpečí nenahraditelné nebo těžko napravitelné majetkové újmy (§ 44 ex. ř.) a že ostatně navrhovatelce odkladu žádná újma ani nehrozí, ježto není v zahájené exekuci povinnou stranou. Zákon v § 44 ex. ř. neukládá žadateli za odklad, by tvrdil nebo osvědčil nebezpečí újmy z provedení exekuce, nýbrž stanoví jen negativně, že se odklad exekuce nemá povolovati, když ze započetí nebo z pokračování v exekuci nehrozí tomu, kdo za odklad žádá, nenahraditelná nebo těžko napravitelná majetková újma. Jest na soudě, by, uváživ okolnosti, posoudil, zdali v dotyčném případě nebezpečí takové újmy hrozí (sb. n. s. čís. 1760, 3488, 4038). Nezáleží ani na tom, zdali navrhovatelka odkladu jest v exekuci stranou povinnou, neboť zákon (§ 44 ex. ř.) mluví o újmě toho, kdo za odklad žádá, a nikoli o újmě povinného. Že by Marii B-ové, žádající za odklad, z jejího vyklizení z bytu, o něž v zahájené exekuci jde, za trvajících bytových poměrů, újma uvedená v 44 ex. ř., to jest nenahraditelná nebo těžko napravitelná, nehrozila, nelze tvrditi. Důvody, pro které rekursní soud odepřel povolit odklad exekuce, podle toho, co tuto uvedeno, neobstojí a, ježto jinak podle spisů není překážek, by nebyl odklad povolen, bylo dovolačímú rekursu vyhověti a se usnésti, jak se stalo.

Čís. 7824.

Otázku, zda pohledávka, pro niž má býti povoleno prozatímní opatření, jest pohledávkou peněžitou, dlužno řešiti na podkladě návrhu ohrožené strany na vydání prozatímního opatření a na základě stavu, jenž tu byl v době podání tohoto návrhu, nikoliv na podkladě žaloby, kterou se navrhovatel teprve později domáhá zaplacení nároku, jenž má býti zajištěn.

Podmínkou povolení prozatímního opatření zákazem zcizení neb zavazení nemovitosti (§ 382 čís. 6 ex. ř.) jest, by byl osvědčen nárok ohroženého na zastavení nemovitosti, na níž má býti zaznamenáno právo zástavní.

(Rozh. ze dne 1. března 1928, R I 150/28.)

Ku zajištění nároku na knihovní zajištění peněžité pohledávky navrhl ohrožený povolení prozatímního opatření zákazem odpůrci, by nezczil ani nezastavil nemovitost. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud prozatímní opatření povolil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Ku zajištění peněžních pohledávek připouští § 381 ex. ř. prozatímní opatření, je-li obava, že by jinak uskutečnění ohroženého nároku bylo změnou dosavadního stavu znemožněno nebo značně stíženo. §

382 čís. 6 ex. ř. připouští jako zajišťovací prostředek soudní zákaz zcizení, zatížení nebo zavazení nemovitostí nebo práv knihovních, na něž se vztahuje nárok stranou ohroženou tvrzený, nebo jí присouzený. K zajištění pohledávek peněžitých jest řečený zákaz nepřipustným podle § 379 čtvrtý odstavec ex. ř. Pro rozhodnutí rekursu jest v první řadě důležitou otázkou, jaký nárok ohrožené strany má býti prozatímním opatřením zajištěn, zda nárok peněžní, či nepeněžní. Otázku tu dlužno řešiti podle návrhu ohrožené strany na vydání prozatímního opatření a na základě stavu, jenž zde byl v době podání návrhu, nikoli na podkladě žaloby, kterou se navrhovatel teprve později domáhá zaplacení nároku, jenž má býti zajištěn. V konečném návrhu žádosti o prozatímní opatření jest však uveden jako nárok, jenž má býti zajištěn, nárok na knihovní zajištění pohledávky vyplývající ze smlouvy ze dne 1. srpna 1926. Podle této smlouvy zavázal se dlužník, odpůrce ohrožené strany, že zajistí zapůjčitel (ohrožené straně) poskytnutou zápůjčku 40.000 Kč, jakmile bude mu zcela vyplacena, knihovním záznamem; kdyby však poskytovateli zápůjčky nebylo z jakéhokoli důvodu možno službu v jeho závodě nastoupiti, ponechá věřitel dlužníku zapůjčených 30.000 Kč na dobu jednoho roku proti úročení 5½ % proti knihovnímu poznamenání knihovní přednosti. Z toho je zřejmo, že to byl sice peněžní nárok na splacení zápůjčky, jenž měl býti podle smlouvy zajištěn knihovním záznamem práva zástavního, nejde však v první řadě o zajištění pohledávky, nýbrž o zajištění nároku na zřízení knihovního práva zástavního, tedy práva věcného, nepeněžního, pro pohledávku tu. Odpovídá tedy smlouvě podaná žádost, by prozatímním opatřením byl zajištěn nárok ohrožené strany na knihovní zajištění, to jest na knihovní zánam práva zástavního, pokud se týče na poznámku knihovního pořadí pro toto právo zástavní. § 382 čís. 6 ex. ř. má na mysli případy, v nichž ohrožené straně přísluší proti vlastníku knihovního tělesa nárok na nemovitost samu nebo na právo vložené na nemovitosti, na př. nárok na převod vlastnictví k nemovitosti, nárok věřitele, by mu vlastník pro pohledávku zřídil na nemovitosti právo zástavní nebo knihovní břemeno nebo zapsal právo nájemní. Podmínkou prozatímního opatření zákazem zcizení nebo zavazení nemovitosti jest, by byl osvědčen nárok ohrožené strany na zastavení určité nemovitosti, té nemovitosti, na níž má právo zástavní býti zaznamenáno. Této podmínce však i zde vyhověno, neboť odpůrce ohrožené strany, jak ze spisů vyplývá, ani jiných nemovitostí, než v návrhu uvedených nemá a není tedy o tom pochybnosti, že knihovní zajištění ve smlouvě slíbené se nemohlo na jiné nemovitosti vztahovati. Vyhovuje-li žaloba, podaná ohroženou stranou ke spravení prozatímního opatření příkazu povolujícího usnesení, čili nic, bude věcí posouzení soudu, až bude zkoumati, zda dodržena byla lhůta k podání žaloby a zda má prozatímní opatření podle § 391 poslední věta ex. ř. býti z úřední moci zrušeno, čili nic.

Čís. 7825.

Ten, komu přísluší proti jiné osobě nárok na plnění, může je žádati ihned, není-li pro ně umluvena určitá doba, rovněž i ten, komu druhá